

Sygn. akt VII Ua 30/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jacek Chaciński

Sędziowie: SO Lucyna Stąsik –Żmudziak (spr.)

SO Małgorzata Kowalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 r. w Lublinie

sprawy z odwołania K. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z udziałem zainteresowanego (...) w D.

o prawo do zasiłku chorobowego

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 kwietnia 2015 r., sygn. akt VII U 754/13

zmienia zaskarżony wyrok i odwołanie oddała.

VII Ua 30/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. C. (1) (K.) prawa do zasiłku chorobowego od 30 maja do 30 czerwca 2013 roku. Jak wynika z uzasadnienia tej decyzji, do jednego okresu zasiłkowego należało wliczyć niezdolności do pracy od 20 do 30 listopada 2013 roku, od 4 grudnia 2012 roku do 16 stycznia 2013 roku, od 21 stycznia do 8 marca 2013 roku i od 11 marca do 30 czerwca 2013 roku. Z dniem 29 maja 2013 roku K. C. (1) wykorzystała zatem pełny okres zasiłkowy (decyzja – k. 9 akt ZUS).

Odwołanie od tej decyzji złożyła w dniu 1 sierpnia 2013 roku K. C. (1) podnosząc, iż od 20 listopada 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku przez 88 dni była niezdolna do pracy z powodu schorzeń neurologicznych, 98 dni z powodu schorzeń nerwicowych i 14 dni z powodu schorzeń psychiatrycznych, zaś pomiędzy orzeczonymi niezdolnościami do pracy wystąpiły przerwy – od 17 do 20 stycznia 2013 roku oraz od 9 do 10 marca 2013 roku. W tym więc przypadku okresy zasiłkowe powinny być liczone od nowa (k. 1 – 3).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2014 roku do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego został wezwany płatnik –(...)w D. (k. 14).

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2015r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. C. (1) prawo do zasiłku chorobowego od 30.05.2013r. do 30.06.2013r. oraz zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L. na rzecz wnioskodawczynie kwotę 60 zł. Tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że dokonał następujących ustaleń faktycznych:

K. C. (1) (K.) do 8 lipca 2013 roku była zatrudniona w pionie finansowym jednostki wojskowej (...)w D. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

Wnioskodawczynie była niezdolna do pracy od 20 do 30 listopada 2012 roku, od 4 grudnia 2012 roku do 16 stycznia 2013 roku, od 21 stycznia do 8 marca 2013 roku, od 11 marca do 5 maja 2013 roku oraz od 20 maja do 30 czerwca 2013 roku (zestawienie zaświadczeń k. 11; 14 akt ZUS). Powyższe niezdolności do pracy spowodowane były schorzeniami neurologicznymi oraz psychiatrycznymi.

Zdaniem Sądu Rejonowego powyższe okoliczności nie były kwestionowane przez żadną ze stron, zaś istotą sporu było to, w jaki sposób należy ustalić w przypadku skarżącej okres zasiłkowy. Organ rentowy uznał, iż do jednego okresu zasiłkowego należy wliczyć wszystkie orzeczone niezdolności do pracy począwszy od 20 listopada 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2014 roku Sąd wywołał opinię biegłych neurologa, ortopedy, psychologa i psychiatry celem ustalenia czy niezdolność do pracy K. C. (1) w okresach od 20 do 30 listopada 2012 roku, od 4 grudnia 2012 roku do 16 stycznia 2013 roku, od 21 stycznia do 8 marca 2013 roku oraz od 11 marca do 30 czerwca 2013 roku była spowodowana tą samą chorobą, a nadto czy w okresach 1 – 3 grudnia 2013 roku, 17 – 20 stycznia 2013 roku oraz 9 – 10 marca 2013 roku wnioskodawczynie odzyskała zdolność do pracy (k. 60).

M. D. (1) (neurolog), M. G. (ortopeda), J. J. (psycholog) i M. D. (2) (psychiatra) stwierdzili u wnioskodawczynie chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa z nawracającym zespołem korzeniowym lędźwiowo – krzyżowym oraz zaburzenia adaptacyjne i zaopiniowali, iż w okresie od 20 do 30 listopada 2012 roku, od 4 grudnia 2012 roku do 16 stycznia 2013 roku, od 4 lutego do 8 marca 2013 roku była niezdolna do pracy z powodu schorzeń neurologicznych – leczona była z powodu dolegliwości korzeniowych powodowanych chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa, natomiast w dniach od 21 stycznia do 3 lutego 2013 roku jej niezdolność do pracy spowodowana była przez czynnościowe zaburzenia psychiczne – zaburzenia adaptacyjne. Biegli stwierdzili także, iż w dniach 1 – 3 grudnia 2012 roku, 17 – 20 stycznia 2013 roku oraz 9 – 10 marca 2013 roku skarżąca odzyskała zdolność do pracy (k. 82).

Żadna ze stron nie zgłosiła do powyższej opinii zarzutów czy zastrzeżeń (k. 128). Sąd stwierdził, że opinia jest miarodajna do rozstrzygnięcia w sprawie gdyż biegli wydali ją po zapoznaniu się z aktami sprawy, zgromadzoną dokumentacją medyczną oraz przebadaniu skarżącej a biegli dysponują wysokim poziomem wiedzy medycznej odpowiedniej do schorzeń, na które cierpiała wnioskodawczynie w spornym okresie oraz posiadają stosowne doświadczenie zawodowe.

Zdaniem Sądu jak wynika z zestawienia zaświadczeń otrzymanych przez K. C. (1), po dniu 11 marca 2013 roku do dnia 16 czerwca 2013 roku wnioskodawczynie była leczona z powodu tej samej choroby oznaczonej symbolem(...) (schorzenia psychiatryczne – k. 11; 14 akt ZUS), natomiast w dniu 14 czerwca 2013 roku otrzymała zaświadczenie lekarskie stwierdzające jej niezdolność do pracy od 17 do 30 czerwca 2013 roku od neurologa (k. 13).

Mając zatem na uwadze powyższe okoliczności oraz wnioski płynące z opinii biegłych Sąd stwierdził, iż schorzenia neurologiczne spowodowały niezdolność do pracy skarżącej od 20 do 30 listopada 2012 roku, od 4 grudnia 2012 roku do 16 stycznia 2013 roku, od 4 lutego do 18 marca 2013 roku oraz od 17 do 30 czerwca 2013 roku (łącznie 92 dni), natomiast schorzenia psychiatryczne były powodem niezdolności do pracy wnioskodawczynie od 21 stycznia do 3 lutego 2013 roku, od 11 marca do 5 maja 2013 roku oraz od 20 maja do 16 czerwca 2013 roku (łącznie 98 dni). W dniach 17 – 20 stycznia 2013 roku K. C. (1) była zdolna do pracy, dlatego też w dniu 21 stycznia 2013 roku otworzył się jej nowy okres zasiłkowy związany ze schorzeniami psychiatrycznymi. Do jednego okresu zasiłkowego

należałoby wliczyć niezdolności do pracy wnioskodawczyni spowodowane różnymi chorobami gdyby nie było między nimi przerwy. Skoro jednak przerwa ta wystąpiła, dla każdego schorzenia należy liczyć oddzielne okresy zasiłkowe.

Powyższe okoliczności w ocenie Sądu prowadzą do wniosku, iż K. C. (1) do dnia 30 czerwca 2013 roku nie wykorzystwała pełnego okresu zasiłku chorobowego zarówno jeśli chodzi o jej schorzenia neurologiczne jak i psychiatryczne. Tym samym uznać należy, iż decyzja pozwanego jest nieprawidłowa, a odwołanie skarżącej jako zasadne należało uwzględnić.

Z tych wszystkich powodów, Sąd Rejonowy, mocą art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. C. (2) prawo do zasiłku chorobowego od 30 maja do 30 czerwca 2013 roku.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 8 i art. 9 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 roku, poz. 159) zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby, nie dłużej jednak niż przez 182 dni (270 dni w przypadku gruźlicy). Do okresu zasiłkowego wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy jak też okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej, a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekracza 60 dni.

Orzeczenie o kosztach uzasadnił art. art. 98 § 1 - 3 kpc w związku z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 poz. 490).

Apelację od wyroku wniósł w dniu 11.06.2015r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L..

ZUS zaskarżył wyrok w całości domagając się jego zmiany i oddalenia odwołania. Wyrokowi zarzucił naruszenie:

1/ prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 8 i art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. nr 77, póź. 512 z późn. zm.) przez uznanie, że wnioskodawczyni przysługuje prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2013 r. do 30 czerwca 2013 r.

2/ prawa procesowego - art. 233 kpc przez dokonanie sprzecznych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie odmiennych wniosków od płynących z opinii biegłych lekarzy sądowych co doprowadziło do ustalenia, że dla K. C. (1) w dniu 21 stycznia 2013 r. otworzył się nowy okres zasiłkowy wpływający na prawo do zasiłku chorobowego od dnia 30 maja 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że Sąd opinię biegłych lekarzy sądowych zaliczył w poczet materiału dowodowego i z naruszeniem dyspozycji art. 9 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej przyjął, że K. C. (1) w dniu 21.01.2013 r. rozpoczęła nowy okres zasiłkowy, gdyż w tym dniu zachorowała na inną chorobę niż ta, która powodowała jej niezdolność do pracy od 20.11.2012 r. do 30.11.2012 r. i od 4.12.2012 r. do dnia 16.01.2013 r. Istotnie K. C. (1) od 21.01.2013 r. zachorowała na inną jednostkę chorobową (schorzenia psychiatryczne) niż ta, która powodowała jej niezdolność do pracy do 16.01.2013 r. (przyczyny neurologiczne), ale zachorowanie to nie spowodowało otwarcia nowego okresu zasiłkowego ponieważ z przyczyn neurologicznych ponownie była niezdolna do pracy od 04.02.2013 r. a przerwa w niezdolności do pracy z powodu tej samej choroby nie przekroczyła 60 dni. Zachorowanie wnioskodawczyni w dniu 21.01.2013 r. do 9.02.2013 r. z przyczyn psychiatrycznych stanowiło nieprzerwaną niezdolność do pracy z zachorowaniem od 04.02.2013 r. z przyczyn neurologicznych. Ponowne zachorowanie wnioskodawczyni z przyczyn psychiatrycznych w dniu 11.03.2013 r. również nie otworzyło nowego okresu zasiłkowego. Przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych a powstaniem kolejnej niezdolności do pracy z tego powodu również nie przekroczyła 60 dni.

W sprzeczności z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w oparciu o błędne wnioski wywiedzione z opinii biegłych lekarzy sądowych, z naruszeniem dyspozycji art. 8 i art. 9 ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej Sąd orzekający w sprawie przyjął, iż skarżąca nabyła prawo do zasiłku chorobowego za okres od 30 maja 2013 r. do 30 czerwca 2013 r, pomijając tę okoliczność, że pełny okres zasiłkowy wynoszący 182 dni wyczerpała w dniu 29 maja 2013 r.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik wnioskodawczyni wnosił oddalenie apelacji ZUS i zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał na bezzasadność podniesionych zarzutów kierowanych do zaskarżonego wyroku i stwierdził, że opierają się jedynie na bezpodstawnej polemice z prawidłowo ustalonym przez Sąd I instancji stanem faktycznym i jego oceną prawną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna a podniesione w niej zarzuty zasługują na uwzględnienie.

Ocena podnoszonych w apelacji zarzutów nakazuje w pierwszej kolejności rozważyć zarzuty natury procesowej, które mają bezpośredni wpływ na prawidłowość dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych i w konsekwencji wyprowadzonych z ustaleń tych wniosków.

Odnosząc się do powyższej kwestii w ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., zasługuje na uwzględnienie. Stosownie do treści art. 233 § 1 k.p.c., sąd dokonuje swobodnej oceny dowodów i ocenia ich wiarygodność stosownie do własnego przekonania. Jednocześnie powinien dokonać wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. Przy tej ostatniej czynności, Sąd jest zobligowany uwzględnić wszystkie dowody przeprowadzone w postępowaniu, jak też uwzględnić wszelkie okoliczności towarzyszące ich przeprowadzaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2002 r., IV KKN 1218/00). Granice swobodnej oceny dowodów winny być wyznaczone wymogami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia. W myśl powyższych dyrektyw, Sąd rozważa w sposób racjonalny i wszechstronny materiał dowodowy, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych, a wiążącą ich moc i wiarygodność odnosi do pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999 r. w sprawie II UK 685/98). Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Tak miało miejsce w niniejszej sprawie. Zaskarżony wyrok zapadł z naruszeniem art. 8 i 9 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014.159)

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 8 ustawy zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni.

Według zaś art. 9 ust. 1 do okresu, o którym mowa w art. 8, zwanego dalej "okresem zasiłkowym", wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, jak również okresy niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2.

Powyższe oznacza, że do okresu zasiłkowego wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy bez względu na rodzaj choroby będącej ich podstawą oraz okresy zrównane z okresami niezdolności do pracy. Reguła ta znajduje zastosowanie tylko w przypadkach, gdy pomiędzy poszczególnymi okresami niezdolności do pracy nie ma ani jednego dnia przerwy, w którym ubezpieczony był zdolny do pracy, gdyż wtedy inna choroba powoduje rozpoczęcie nowego okresu zasiłkowego.

Jednakże według ust. 2 art. 9 ustawy do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

Przepis ten stanowi, że do jednego okresu zasiłkowego należy zaliczyć wszystkie następujące po sobie nieprzerwane niezdolności do pracy, choćby były spowodowane różnymi chorobami, oraz okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowane tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności spowodowanej tą samą chorobą nie przekroczyła 60 dni. Sumowanie następujących po sobie w krótkich okresach odstępach czasu okresów niezdolności do pracy z powodu tej samej choroby służy do oddzielenia stanów przemijających od ustabilizowanych, jeżeli ten sam proces chorobowy czyni pracownika wielokrotnie niezdolnym do pracy w dość krótkich odstępach czasu, to czyni uzasadnione przypuszczenie, że wpływ stanu zdrowia na zdolność do pracy nie ma charakteru czasowego (przepijającego) Rozpoczęcie biegu okresu zasiłkowego z każdą taką niezdolnością od nowa pozwałoby na przebywanie na zasiłku bez końca, mimo, że w rzeczywistości stan zdrowia kwalifikowałby do renty z tytułu niezdolności. Istotny jest tu czas trwania przerwy, która może wskazywać na zakończenie się procesu chorobowego, a nowa niezdolność do pracy z powodu tej samej choroby jest traktowana jako efekt nowego procesu chorobowego. Istotny jest tu czas trwania przerwy, która może wskazywać na zakończenie procesu chorobowego. Nowy okres zasiłkowy otwiera się, gdy przerwa w niezdolności do pracy spowodowana tą samą chorobą była dłuższa niż 60 dni.

Z bezspornych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że odwołująca od 20 do 30 listopada 2012r. była niezdolna do pracy z powodów neurologicznych. Następnie była niezdolna do pracy z tych samych przyczyn neurologicznych w okresie od 04 grudnia 2012r. do 16 stycznia 2013r., po czym ponownie z powodów neurologicznych była niezdolna do pracy od 04 lutego do 08 marca 2013r. , po czym niezdolność do pracy z przyczyn neurologicznych nastąpiła od 17 czerwca do 30 czerwca 2013r. Ponadto Sąd ustalił, że schorzenia psychiatryczne były powodem niezdolności do pracy w okresie od 21.01.2013r. do 03 lutego 2013r., od 11 marca do 05 maja 2013r. oraz od 20 maja do 16 czerwca 2013r. W ocenie Sądu skoro wnioskodawczyni była zdolna do pracy w okresie od 17 do 20 stycznia 2013r. toteż w dniu 21 stycznia otworzył jej się nowy okres zasiłkowy. Tymczasem jest to wniosek błędny i dokonany z naruszeniem art. 233 kpc wobec pominięcia treści art. 9 ust 2 ustawy zasiłkowej. Wbrew twierdzeniom Sądu nowy okres zasiłkowy nie otworzył się z dniem 21 stycznia 2013r. Sąd zupełnie pominął, że wnioskodawczyni ponownie stała się niezdolna do pracy z przyczyn neurologicznych od 04 lutego 2013r. a więc przerwa pomiędzy poprzednią niezdolnością z przyczyn neurologicznych (istniejącą wcześniej do 16 stycznia 2013r) była krótsza niż 60 dni. Skoro tak to okres niezdolności z przyczyn neurologicznych od 04.02.do 08.03.2013r. liczony jest do tego samego okresu zasiłkowego. Z tego powodu niezdolność do pracy wnioskodawczyni związana ze schorzeniem psychiatrycznym w okresie od 21.01.2013r. do 03.02.2013r. była okresem nieprzerwanej niezdolności do pracy w związku z okresem zasiłkowym z przyczyn neurologicznych. Z tego względu również ponowna niezdolność do pracy z przyczyn psychiatrycznych z powstała z dniem 11.03.2013r. nie spowodowała otworzenia nowego okresu zasiłkowego gdyż przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych a powstaniem kolejnej niezdolności do pracy z tego powodu również nie przekroczyła 60 dni i okres tej niezdolności zalicza się do poprzedniego okresu zasiłkowego. W ten sposób nie jest możliwe jak tego dokonał Sąd Rejonowy proste oddzielne liczenie okresów zasiłkowych z przyczyn neurologicznych a oddzielenie z przyczyn psychiatrycznych. Zarówno niezdolność do pracy z powodów neurologicznych jak i niezdolność do pracy z powodów psychiatrycznych winna być liczona do jednego okresu zasiłkowego.

Wobec nie otworzenia się na nowo dla wnioskodawczyni okresu zasiłkowego z dniem 21 stycznia 2013r., ani z dniem 11 marca 2013r. okresy niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych istniejące po dacie 21 stycznia 2013r. zaliczane są do poprzedniego okresu zasiłkowego, który ostatecznie wyczerpał się z dniem 29 maja 2013r. po upływie 182 dni, wobec faktu, że wnioskodawczyni nieprzerwanie po 11 marca 2013 roku do 30 czerwca 2013 roku była niezdolna do pracy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy przyjął, że apelacja organu rentowego jest zasadna i na mocy art. 386§ 1 kpc orzekł jak w sentencji.